

Emnerapport 2010 vår

Emnekode og navn:

Ling 121 Fonologi
10 studiepoeng

Emneansvarlige faglærere: professor Øivin Andersen og professor Marianne Haslev Skånland

Faglærernes vurdering av gjennomføring

Praktisk gjennomføring:

To dobbelttimers forelesning per uke. Professor Skånland holdt forelesningene første halvpart av semesteret, professor Andersen siste halvpart.

I tillegg til forelesningene ble det holdt alt i alt 1 enkelttimes oppgavegjennomgang av hjemmeoppgaver per uke, fordelt ujevnt slik at det enkelte uker var en dobbelttime gjennomgang, andre uker ingen gjennomgang. I det videregående stoffet forelest av Andersen ble også en del oppgavebesvarelse utviklet integrert i pensumgjennomgang etter forberedelse hjemme.

Pensum er ganske fyldig og har stor progresjon. Det ble dette semesteret ikke tid til å legge inn lese-uker uten forelesninger men med hjemmeoppgaver. Det ble tett opp til eksamen tilbudt flere dager der studenter kunne møte opp til tider som passet dem, med spørsmål samt få repetert og oppsummert ting de hadde behov for. Det var bra etterspørsel etter disse ekstratimene.

Studentene fikk utdelt timeplaner, til dels detaljerte, med oversikt over hvilke emner som var planlagt gjennomgått i hver enkelt time, og med referanse til hvor i pensum stoffet var dekket; disse timeplanene ble oppdatert etter hvert når de kom i utakt med hvordan timene utviklet seg. Dette skulle gjøre det mulig for studentene både å vite på forhånd hva som skulle gjennomgås, og gjøre det lettere for dem å huske tilbake når de leste til eksamen, eller å finne frem i pensum hvis de ikke hadde vært til stede i enkelte timer. Også hjemmeoppgaver ble nær knyttet opp til angitte deler av pensum.

Strykprosent og frafall:

15 studenter sto registrert på kurset. Av disse var 7 - 12 "aktive", i den forstand at de møtte opp jevnlig eller i noen timer. De fleste av disse leverte noen av hjemmeoppgavene til skriftlig kommentar, og de fleste aktive møtte til oppgavegjennomgang også når de ikke selv hadde levert inn oppgavene.

9 studenter gikk opp til eksamen. Ingen strøk.

Karakterfordeling:

5 fikk karakteren A, 1 fikk B, 3 fikk C. Ingen strøk. Snitt var derfor B (svakt i retning av A).

Vi anser dette som et svært godt resultat, men ikke helt uventet, idet vi begge vurderte dette som et meget godt og motivert kull studenter.

Studieinformasjon:

Kurset er plassert på begynnernivå som en vesentlig grunndisiplin i lingvistikk. Det er også et kjerneemne for logopedistudiet, som i økende grad har integrert lingvistiske emner i sine krav til forkunnskaper for opptak. For studenter som tar sikte på logopedi, er den fonetiske delen av fonologien særlig aktuell. Det nåværende emnet inneholder en god del artikulatorkisk fonetikk, men det bør være aktuelt å utvide det med akustisk og auditiv fonetikk (persepsjon). Det vil imidlertid nødvendigvis gjøre en utvidelse av selve emnet, som nå er ganske krevende i forhold til uttellingen på 10 studiepoeng. Vi tror emnet uansett bør søke å bevare en balanse mellom tradisjonell fonetikk, strukturell fonologi, og moderne fonologiske retninger. Grunnlaget hos studenter som fra før har tatt forprøve og språkfag, er for svakt til at man kan starte på noe annet enn grunnleggende nivå.

Tilgang til relevant litteratur:

For et begynnerkurs er det viktig at det meste av pensum er i salg og også finnes på UB. Det gjelder hele pensumet som ble brukt våren 2010.

Faglærernes vurdering av rammevilkårene

Lokaler og undervisningsutstyr:

For dette kurset har foreleserne ikke hatt behov for power point eller annet spesielt datautstyr.

Andersen har savnet overhead. I rom I på Sydneshaugen skole, som ble benyttet for det meste av undervisningen, har det tidligere pleiet å stå en overhead, som av og til antagelig har vært lånt til andre rom. Den var imidlertid ikke der dette semesteret.

For Skånlands vedkommende ble det meget upraktiske forhold i undervisningsrommet, idet universitetets administrasjon bastant nektet oss nok bord til at foreleser og studenter kunne få plass til det de for disse timene trengte av bøker, hefter og skrivesaker. Skånland kan grunnet migrene heller ikke undervise i rom hvor ventilasjonsanlegget lager hørbar støy. Vi sto foran at undervisningen måtte avlyses midt i semesteret, da instituttet sørget for flytting til auditoriet i Frieles gate 1. Dette rommet fungerte meget godt. – Det er en uholdbar situasjon at hverken studenter eller forelesere, men administrative instanser, skal bestemme først at rommene på Sydneshaugen skal utstyres med bord som er altfor smale, og så nekte oss å få inn ekstra bord. Problemet gjelder også andre som bruker rommene; det er derfor bord hele tiden blir raidet fra det ene rom til det andre. De administrative bestemmes holdning og svar til Skånland og til instituttet fremtrer dertil som uakseptabel.

Andre forhold:

Intet å bemerke.

Student-evalueringene

Metode - gjennomføring:

Evaluering foregikk på et skjema. Skjemaet ligger som vedlegg nederst her.

Spørsmålene var dels hentet fra skjemaer som har vært brukt for andre emner tidligere. Spørsmål 5 var spesielt for dette emnet, idet det tar opp en problemstilling om konsentrasjon av et omfattende og ganske krevende emne innenfor første semesters lingvistikk-studium.

Studentene ble oppfordret til å besvare skjemaene og levere dem enten til foreleseren eller til studieveilederen. Skjemaer levert utfylt til foreleseren ble omgående lagt i en konvolutt som ble lukket og levert videre til studieveilederen, slik at det skulle være anonymt overfor foreleserne hvem av studentene som skrev hva.

Trass i at det ble gjort ganske enkelt for studentene å foreta og levere evaluering, at de ble sterkt oppfordret til det, og at det ble gjort anonymt, var det bare halvparten av aktive studenter som leverte, i likhet med slik det har vært for andre emner tidligere. Det gjør det selvsagt noe vanskelig å trekke bastante konklusjoner av de student-evalueringene som kommer inn.

Studieveilederen laget følgende oppsummering:

EVALUERING VÅR 2010

Emneansvarlig: Marianne Haslev Skånland og Øivin Andersen

Emnekode: LING121

Emnenavn: Fonologi

Antall oppmeldte studenter: 15

Antall innleverte evalueringsskjema: 5

1. STUDENT

- To av studentene har hatt 100 % oppmøte på forelesningene, mens tre har hatt 80-100 % oppmøte.
- Tre vurderer sin egen arbeidsinnsats som god, to som blandet.

2. PENSUM

- *Omfang:*

To synes pensum har vært for stort, tre har krysset av på passe.

- *Vanskelighetsgrad:*

To mener det har vært for vanskelig, tre har krysset av på passe.

- *Faglig innhold:*

To har krysset av på svært interessant, tre på interessant.

- *Relevans i forhold til egen faglig bakgrunn:*

To mener Ling121 er relevant i stor grad, mens tre synes det er relevant til en viss grad.

- *Relevans i forhold til videre studier / planer:*

Her har samtlige krysset av på at emnet i stor grad er relevant for deres videre studier/planer.

- *Vekten de ulike emnene har fått i undervisningen, sett i forhold til vanskelighetsgrad:*

Fire av studentene er fornøyd mens én verken er fornøyd eller misfornøyd.

- *Tilfredshet med å ha valgt Ling121:*

To er svært fornøyd, tre er fornøyd.

Kun én student har skrevet noe om hvilke deler av pensum som har vært mest interessant. Vedkommende har poengtert den artikulatoriske delen (fysiologisk sett) fordi studenten planlegger å ta master i logopedi.

Ingen har notert noe om hvilke deler av pensum de har funnet minst interessant.

3. UNDERVISNING OG ORGANISERING

- Samtlige studenter synes antall forelesninger har vært passe.

- Én har kommentert at forelesningene har vært for vanskelige, fire har krysset av på at vanskelighetsgraden har vært passe.

- Én synes at kvaliteten på forelesningene har vært svært god, fire synes den har vært god.

- To av studentene har skrevet at de er spesielt fornøyd med foreleserne. Foreleserne blir karakterisert som engasjerte. De inviterer til spørsmål og tar seg tid til å svare utfyllende.

- Én av studentene har kommentert at vedkommende er spesielt misfornøyd med at pensum er for stort og at det går for fort.

- Under innspill til hvordan undervisningen kan forbedres etterlyser flere mer bruk av tavlen da det går litt fort og det er ikke alltid like lett å notere. Flere poengterer også mer tid på hvert tema da Ling121 er et krevende emne.

4. HJEMMEOPPGAVER

- Fire har krysset av på at omfanget av øvingsoppgavene som ble tilbudt som hjemmeoppgaver er passe, mens én mener at det var for mange øvingsoppgaver.
- Samtlige mener oppgavene er nyttige som skrivetrening og relevante i forhold til tidligere eksamensoppgaver.

5. EMNETS OMFANG OG PlassERING

- *Progresjon:*

Alle fem har krysset av på at progresjonen i emnet er for rask.

- *Plassering:*

To mener emnet bør plasseres i første semester av lingvistikkstudiet, tre har krysset av på andre semester.

- *Enhet eller deling:*

Samtlige er av den mening at det vil være å foretrekke å dele emnet i et elementært som strekker seg over et helt semester og et videregående som strekker seg over et senere semester.

6. GENERELT OG UTFYLLENDE

Eneste kommentar her er at en student gjerne hadde sett at foreleserne oppmuntrer til arbeid i kollokviegrupper, og at studentene blir inndelt i dem allerede ved semesterstart.

Faglærernes kommentar til studentevalueringene

Vi har merket oss detaljene, som at en student syntes det var for mange hjemmeoppgaver, men da det var frivillig å arbeide med disse og fullt mulig for studentene å avpasse det selv, ser vi vanskelig noen grunn til at tilbudet burde vært innskrenket.

Om vanskelighetsgrad og emnets omfattende karakter med rask progresjon: Vi er langt på vei enig med studentenes evalueringer her. Fonologi er en blanding av svært konkrete aspekter - produksjon og oppfattelse av fysisk lyd - og svært abstrakte synsmåter, hvor studentene må sette seg inn i systemtenkning og struktur og funksjon av *forskjeller* og få klart for seg den viktige forskjellen mellom lyd og skrift. Dette er et nytt og uvant perspektiv på "lyder". Det tar tid og overveielse å få trening i abstraksjon og analyse. Det er også problematisk fra studenters ståsted å bedømme og evaluere forskjellige rammeverk: strukturell fonologi, generativ fonologi, nyere retninger, og å oppfatte forskjellige mulige løsninger av problemer og se deres konsekvenser.

Disse vanskelighetene er naturligvis ikke nye i faget, men de er kanskje spesielt markante i det nåværende opplegget hvor svært mye stoff presenteres innen et enkelt semester, som dertil er et første-semester i lingvistikkstudiet.

Andersen og Skånland tror emnet bør deles i to igjen og ikke presenteres så konsentrert. Man bør, som nå, begynne tidlig, dvs i første semester, for å fremme modning i tankegangen over tid. De to delene bør hver løpe over et semester, og bør ligge konsekutivt. Studentevalueringene peker også i lignende retning. Vi er klar over at de fine eksamensresultatene ikke understøtter noen begredelighets-beskrivelse, men som sagt anser vi at dette kullet muligens ikke var helt gjennomsnittlig, og uansett tror vi både undervisningen i fonologi og kanskje i lingvistikk generelt vil tjene på et mer langstrakt forløp med mere tid til overveielse og fordøyning.

Hvis emnet skal utvides med akustiske og perseptoriske aspekter, må den samlede uttellingen i studiepoeng økes. Vi har ikke tatt stilling til hvor i studieløpet disse emnene bør legges, men mener de vil være av betydelig nytte.

Eventuelle underveistiltak:

Sen eksamen gjorde det mulig å legge inn fleksible ekstratimer utover de 14 ukene som er definert som undervisningssemesteret. Ekstratimene kunne legges inn nær opp til eksamen, og samtidig slik at studenter som hadde varierende andre eksamener, ikke ble for presset, men kunne møte opp når det passet for hver især. Det kunne resultere i at enkelte spørsmål om repetisjon og diskusjon av bestemte emner kom fra studenter som møtte opp én dag, og så kom om igjen neste dag fra andre studenter som møtte da, men slik dublering var ikke av noe omfang av betydning og var ikke plagsomt.

Det var spesielt nyttig fordi vi var to forelesere, å ha sen eksamen og derfor en viss fleksibilitet gjennom semesteret.

Faglærernes samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

Vi anser at det fortsatt bør tilbys fonologi i første semester av lingvistikstudiet. Det er viktig både for studenter som vil ta en grad konsentrert om lingvistik, og for studenter som legger et lingvistisk grunnlag for å studere logopedi. Logopedifaget i Norge har tidligere hatt et for svakt lingvistisk grunnlag, og det er meget positivt at den nåværende administrasjon av faget ved Universitetet i Bergen legger opp til forbedringer på dette området. Det er da av viktighet at vårt lingvistiske miljø følger opp med et tilbud som passer også for disse studentene, både innholdsmessig og praktisk.

Den nåværende fagenheten Ling 121 kan forsvare sin plass som den er, men en deling ville trolig være å foretrekke. Det finnes godt tilgjengelige lærebøker som kan passe til flere ulike faginnhold og modulariseringer.

Bergen 31. august 2010

Øivin Andersen (sign)

Marianne Haslev Skånland (sign)

Vedlegg:

Ling 121 Fonologi Våren 2010

Studieevaluering FONOLOGI Ling 121 – 10 studiepoeng

Det er viktig for oss at du forsøker å svare på alle spørsmålene. Hvis svaralternativene ikke godt nok uttrykker din mening, bruk da i tillegg det åpne kommentarfeltet punkt 6 "Generelt og utfyllende" på siste side.

Før du svarer på spørsmålene under punkt 2, ber vi deg lese hva som står som innledning til spørsmål 5!

1. STUDENT

Oppmøte: *Jeg har deltatt på forelesningene i LING121:*

100% 80-100% 40-80% mindre enn 40%

Totalt vurderer jeg min egen arbeidsinnsats i LING121 som:

svært god god blandet lav

2. PENSUM

Omfang: *Jeg synes pensum er:*

for stort passe for lite

Vanskelighetsgrad: *Jeg synes pensum er:*

for vanskelig passe for lett

Innhold: *Jeg synes det faglige innholdet i pensumet er:*

svært interessant interessant delvis interessant uinteressant

Relevans: *I forhold til min faglige bakgrunn er LING 121 relevant:*

i stor grad til en viss grad i liten grad

I forhold til mine videre studier / planer er LING 121 relevant:

i stor grad til en viss grad i liten grad

I hvilken grad er du fornøyd med den vekten de ulike emnene har fått i undervisningen, sett i forhold til vanskelighetsgrad? (Hvis du er misfornøyd, er det fint om du legger inn kommentarer under punkt 6):

svært fornøyd fornøyd verken fornøyd eller misfornøyd misfornøyd

I hvilken grad er du generelt fornøyd med at du valgte å ta dette emnet?

svært fornøyd fornøyd verken fornøyd eller misfornøyd misfornøyd

Jeg har funnet mest interessant denne/disse delen(e) av pensum (forklar gjerne hvorfor):

Jeg har funnet minst interessant denne/disse delen(e) av pensum (forklar gjerne hvorfor):

3. UNDERVISNING OG ORGANISERING

Omfang: *Jeg synes antall forelesninger har vært:*

for høyt passe for lavt

Vanskelighetsgrad: *Jeg synes forelesningene har vært:*

for vanskelige passe for lette

Kvalitet: *Kvaliteten på forelesningene har vært:*

svært god god blandet lav

Er det noe i undervisningen du er spesielt fornøyd / misfornøyd med?

Har du innspill om hvordan undervisningen kan forbedres?

4. HJEMMEOPPGAVER

Jeg synes øvingsoppgaver som ble tilbudt som hjemmearbeid har vært:

Omfang:

for mange passe for få

Innhold:

som skrivetrening:

nyttige ikke nyttige

i forhold til tidligere eksamensoppgaver:

relevante ikke relevante

5. EMNETS OMFANG og PLASSERING

Ling 121 Fonologi er på 10 studiepoeng. Det representerer en sammenslåing (og en viss reduksjon) av noe som tidligere var to separate kurs: Det som nå er første del av Ling 121, ble undervist i første semester av lingvistikkstudiet med undervisning strakt ut over hele semesteret. Det som nå er andre del av Ling 121, ble undervist i andre semester av studiet, også dette med undervisning strakt ut over hele semesteret.

De to foreleserne i Ling 121, som også underviste emnet i fjor vår, heller til den oppfatning at det nåværende opplegget blir nokså sammentrengt og at progresjonen blir i raskeste laget, især til å være plassert i første semester. På den annen side bør det tilbys et emne fonologi allerede tidlig i studiet. Uavhengig av de emneansvarlige forelesernes oppfatning er det imidlertid av betydning for instituttet å få studentenes vurdering av dette, selv hvis studentene ikke nødvendigvis har mange andre emner å sammenligne med. Med dette i tankene ber vi deg svare på følgende:

Progresjon:

Jeg synes progresjonen i emnet er:

for rask passe for langsom

Plassering:

Jeg synes emnet, slik som det nå er, bør være plassert i lingvistikkstudiets:

første semester andre semester

Enhet eller deling:

Jeg tror deling av emnet, i et elementært som strekker seg over et helt semester og et videregående som stekker seg over et senere semester:

ville være å foretrekke ville være uheldig ikke ville spille noen rolle

6. GENERELT og UTFYLLENDE

Andre kommentarer:

TAKK FOR HJELPEN!
Hilsen instituttet
